

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 80 kr., za četrletna 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gld. 20 kr., za pol leta 2 gold. 20 kr., za četrletna 1 gld. 15 kr.

V Ljubljani v sredo 2. avgusta 1871.

O b s e g: Letošnja delitev premij za konje na Kranjskem. — Glasi o sviloreji. — Učitelji, šolski možje, šolski prijatelji! — Govor dr. Coste pri shodu avstrijskih domoljubov na Dunaji. — Pregina, mitično bitje starih Slovencev. — Bivša pariška komuna in socializem. — Književnost: Vseslovenska knjižica. Časovi. Dubrovnik. — Ljubav do doma. — Dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.**Letošnja delitev premij za konje na Kranjskem.**

C. k. deželna vlada ravno zdaj razpošilja oznanilo, kje, kdaj in kako se bodo letos na Kranjskem delile premije in svetinje za kobile in žebeta, potem premije za take žebce, ki jih gospodarji morajo držati za pleme.

Te premije se bodo delile v Postojni 11. dan septembra (kimovca) predpoldne ob 9. uri, — v Mokronogu 18. septembra predpoldne ob 9. uri, — v Kranji 25. septembra predpoldne ob 9. uri.

Kar se tiče kobil z žebetom in 3- in 4letnih ubrejenih kobil (žebic), se bodo premije delile v vsakem teh treh krajev, in sicer za kobile z žebetom povsod ena premija z 10 cekini, 2 premije po 7 cekinov, 2 pa po 5 cekinov, — za 3- in 4letne žebice pa povsod 1 premija z 9 cekini, 2 po 7, in 2 po 4 cekine. Vrh tega dobí vsak tudi še svetinjo.

Za premijo se morejo potegniti gospodarji, ki imajo kobilo z žebetom od četrtega leta naprej, dokler so zdrave in krepke in na sebi imajo lastnosti dobre izreje in storijo lepo žebe. Lastnik mora po brejlilnem listu dokazati, od kterelega cesarskega ali pa privatnega (domačega) žebca se je žebe spočelo, tako tudi mora dokazati po spričalu od župana, da je kobila že njegova bila, predno je žebe storila. To, da je kobila z žebetom v poprejšnjih letih premijo dobila, jej ne jemlje pravice, še pozneje prositi za premijo; tako tudi ne velja pri delitvi premij nobena omejitev v starosti, vendar pa imajo mlajše kobile z žebetom prednost pred drugimi pri enakih lastnostih. Kobilam, ktere so ubrejene od privatnih žebcev, ki nimajo licencije za spuščanje, se ne smejo deliti premije.

Žebicam, to je, triletnim al popolnoma štiri-letnim kobilam, se smejo le tedaj premije deliti, če so ubrejene, ter se to dokaže s postavnim brejlilnim listom. —

Kar se pa tiče mladih žebcev (žebet), se jim bodo premije delile samo v Kranji, in sicer ena premija s 7 cekini, ena s 6, tri pa po 4 cekine.

Za premijo so pripravna lepa 1- in 2letna žbeta pincgavskega (težkega) plemena, če so dobro izrejena in če obetajo po životu in postavi, da bodo dobra za pleme. Vendar pa imajo posestniki takih žebet le tedaj pravico do premije, če dokažejo po spričalu županovem, da so žebe sami izredili; tudi se mora po brejlilnem listu dokazati pleme (rod) žebeta. Kupljena žebeta nimajo pravice do premij.

Kar se tiče privatnih (domačih) žebcev plemenskih, se bode tudi samo v Kranji za gorensko stran

ena premija dala s 25, druga s 15 cekini. Tako premijo more dobiti le gospodar, ki ima žebca pincgavskega (težkega) plemena *) v starosti od 3 let in pol do 9 let, ki je dobro rejen, zdrav in močan ter na sebi ima lastnosti dobrega žebca plemenjaka, od kterelega se po spričalu pristojne c. k. kantonske gosposke dokaže, da se je žebec v ravno preteklem letu na podlagi postavne licencije rabil za pleme domačih kobil z dobrim vspehom. Tak žebec, ki je enkrat premijo dobil, utegne še večkrat v starosti gori imenovani dobiti premijo.

Kdor premijo prejme, vzame na-se tudi dolžnost, da pripelje konja, ki je premijo dobil, spet k prvi prihodnji delitvi premij ter tacega konja ne sme prodati, predno preteče eno leto, sicer mora prejeto premijo po c. k. kantonski gosposki nazaj poslati c. k. deželni vladi.

Takrat, ko se delijo te premije, se bodo tudi v vsakem kraji dajale dopustnice sposobnim domačim žebcem za plemenjenje za prihodnje leto, toraj naj posestniki takih žebcev svoje žebce pripeljejo gori imenovane dneve na ogled.

Glasi o sviloreji.**Iz Notranjskega 25. julija. M. J. **)**

Hvalevredni nasvèt sl. naše kmetijske družbe, naj bi se letos 8 učiteljev poslalo v Gorico, kjer je imenitno svilorejno preskuševališče, navdaja z veselim upom zlasti tiste učitelje, kteri se s svilstvom mnogo pečajo, a poslednja leta žalibog! brez posebnega vspeha. Poprejšnja leta bila je sviloreja na Pivški meji ob reki, ko so še Lahi zdravega semena si za rejo po teh krajih iskali ter za funt kokonov 8 do 10 gold. plačali, na najvišji stopinji; ljudje so tačas bahotno sadjerejo zanemarjali, ter se murbo- in sviloreje marljivo poprijeli; a sedaj je one prevnete svilorejce, ko vničujejo znane bolezni to mikavno rejo, ta nezgoda tako poparila, da niso samo nekteri to rejo opastili, temveč da so jeli svoja lepa zrastle murbova drevesa zanemarjati in zati-

*) Zdaj se kaže prav živa potreba, da si vsak gospodar, ki hoče za premije po novih pravilih se potegovati, kupi novo knjigo, ki jo je kmetijska družba ravnokar po celó nizki ceni za 80 kr. na svetlo dala pod imenom „Nauk o umni živinoreji“, ktera v podobah kaže vse vrste konj, njih starost itd. Vred.

**) Drugi del sestavka smo na stran djali zato, ker je pomota to, ako kdo misli, da po prihodnji postavi bi učitelj moral cerkovnik biti ali sam ali z najetim hlapcem. Kdor ne bode hotel, bo pustil; kdor bo hotel, bo vzel. Vsak si bo pomagal, kakor mu bo drago. Vred.